

<https://boekenkrant.com/recensie/recensie-nederlandse-literatuur-de-huilende-libertijn/>

De levenslust van Andreas Burnier

Roeland Dobbelaer

'Wraakzuchtige tirades tegen het mannelijke geslacht.' 'Mislukt moraliserend pamflet en een semi-intellectueel betoog in de vorm van een al evenzeer mislukte anti-roman.'

De literaire kritiek in 1970 was niet onverdeeld positief toen Andreas Burnier, pseudoniem voor Catharina Irma Dessaur (1931-2002), haar roman *De huilende libertijn* publiceerde. Het waren de jaren van vrijheid en studentenprotesten, van minderheden die voor hun rechten opkwamen. Er werd al wel wat vooruitgang geboekt, maar veel was nog niet bereikt. Burnier trok zich daar niets van aan. *De huilende libertijn* is een schaamteloze roman over de lesbische liefde, waarbij nergens de vraag wordt gesteld of dat wel de bedoeling is, lesbische liefde. Want in het universum van Burnier is dat gewoon. Punt uit.

Van elke bladzijde spat de levenslust af. Hoofdpersoon Jean wordt verliefd op meerdere vrouwen en duikt ermee in bed. De beschrijvingen van het liefdesspel van Burnier zijn erotisch, zonder plat te worden. Veel mannelijke (hetero) recensenten uit die tijd zullen het vast lastige passages hebben gevonden.

Experimenteel

Burnier was een even eigenzinnige als getalenteerde schrijver. Ze leverde geen brave romans af, met een duidelijk kop en staart en dito plot, zoals de iets oudere Hella Haasse. Nee. Burniers romans zijn experimenteel, vol energie, je snapt nooit helemaal waar het over gaat, maar lezen wil je het wel. Ze gebruikt allerlei soorten teksten door elkaar, herinneringen, brieffragmenten, springt van de hak op de tak. Een constante is dat ze de dominante wereld van mannen ervan langs geeft (over Angelsaksische filosofen: 'Het was een dorre penis-extension'). Je moet goed bij de les blijven om haar boeken te kunnen lezen. Maar Burniers boeken zijn altijd de moeite waard.

De huilende libertijn was haar derde roman. In het boek trekt de jonge vrouw Jean na diverse liefdesrelaties naar Spanje om een minnares van een van haar liefjes te zoeken. Die blijkt in het verzet te zitten tegen het (seks)fascistoïde regime van Franco. Jean sluit zich aan met de illusie het regime om ver te kunnen werpen. Ze droomt van een eliteschool voor vrouwen die opgeleid worden

om de wereld te leiden. Maar eerst wordt ze getraind in vechten tegen het regime waar ze haar spreekwoordelijk 'mannetje staat'. Na diverse omzwervingen komt ze terecht in Turkije waar ze het neerslaan van een vrouwenopstand meemaakt. De roman eindigt abrupt, de lezer met heel veel vragen achterlatend.

Lachen

Op de achterflap van de eerste editie van haar boek schreef Burnier 'De huilende libertijn is de eerste roman over vrouwen, waarin niemand doodgaat, niemand krankzinnig wordt, niemand hoeft te trouwen, niemand zijn geld naar de psychiater brengt en waarin ook nog iets valt te lachen.'

En lachen valt er veel. Alleen al over haar opmerkingen over literatuur. 'Alle Hollandse lezers die denken dat boeken in de ik-vorm geschreven echt zijn gebeurd, alle sompige moerasdweren en aardappeleters die menen dat literaire creaties een kwestie is van bevlogen hijgen in de trant van de Tachtigers, weest gewaarschuwd.'

Burnier schept een universum van stoere vrouwen met lef, die geen blad voor de mond nemen. Inmiddels, vijftig jaar later, zijn de rechten van vrouwen en de rechten van de LHBTQ-gemeenschap behoorlijk verbeterd — niet dat we er zijn, helemaal niet. Maar toch. Als je nu de autofictie-romans leest van veel jonge vrouwelijke auteurs, maar ook van jonge mannelijke auteurs, over alle problemen die er nu zijn, vraag ik me wel eens af: Zijn we met al die verbeteringen van al die rechten niet ook iets van onze levenslust kwijtgeraakt? Burnier had die rechten — of het homohuwelijk — niet nodig. Liefde was toen nog spannend. Met *De huilende libertijn* houdt ze ons nog altijd een spiegel voor: liefde is vóór alles het lef hebben om te durven leven.—

Leesadvies voor jongeren

Klassieker. Prachtige derde roman van Andreas Burnier over de vrouwenliefde. Vol levenslust en daadkracht.

- Titel: De huilende libertijn
- Ster(ren): (5)
- Auteur(s): Andreas Burnier
- Recensent(en): Roeland Dobbelaer
- Aantal Pagina's: 156
- Publicatiejaar: 2025
- ISBN: 9789493323